PRIMATE

JÚNIUS 2021

CARL COX

kedvenc fesztiválélményei

NÉGYLÁBÚ KEDVENCEK

Dj-k és négylábú kedvenceik

ALKOTÓTÁBOR

Dj-k mesélnek milyen érzés a táborban zenélni

PRIMATE MAGAZIN

DJ-ket kérdeztünk, hogy milyen az élet egy négylábú házi kedvenccel

Múlt héten újraindult a szórakoztatóipar, a hazai lemezlovasok többsége legalább fél éve nem lépett fel sehol. Senki nem viselte jól a kínzó hosszúságúra nyúlt kényszerszünetet. Egy háziállat azonban kétségtelenül megkönnyíti ezeket az időket. Tavaly nyáron nekünk is lett egy törpe tacskónk. Azóta pedig akármelyik DJ-vel kezdtünk el szakmázni, biztosan előjöttek a házi kedvenceink is. Ki is faggattuk őket a témában!

Belocca: "*Kókusz 7 éves lett márciusban. Fajtája mopsz. Kutyákkal nőttem fel már kiskorom óta. Mindig is volt kutya körülöttem, sőt harapott is már meg kutya, de nem kezdtem el félni tőlük sőt imádom őket. Kókusz az első olyan kutyusom akit már kiskora óta én nevelek. Nem csak a mostani helyzetben segített sokat a kutyus jelenléte, hanem azelőtt is nagyon nagy pozitív energiacsomagot hordozott és adott át. A kutya olyan, aki a jelenben létezik. Nem érdekli se a jövő, se a múlt. Csak annyi a fontos neki, hogy a gazdájával legyen és élvezhesse a veled töltött időt, meg persze élvezhesse az ízletes falatokat a pocakban. A kutya számomra mindig is egy kis lelki társ volt aki mellett megélhetem a felelősségvállalást, a gondoskodást. A reggeli és esti séták nagyon jótékonyak mint mozgás és jól ki lehet szellőztetni a fejet.*"

DJ Budai: *"Műzli a kutyus neve. 3 éves csajszi. Border Collei és holland kacsavadász keverék. 4 hónaps lehetett amikor hozzánk került. Mentett kutyus. Nekem ő az első kutyám. Igaz nagyszüleimnél akik tanyán laktak mindig volt sok kutya, de őket csak ritkán főleg nyaranta láttam. Voltak még halaim, teknősöm, papagájom és pintyem is. Bár gondolom ezen a fronton kb minden gyereknek volt hasonló kisállata otthon Egy teljesen más dimenziót adott Műzli hogy itt van vele éjjel nappal. Az a szeretet ragaszkodás, bolondság amit ő ad nem igazán tudja más helyettesíteni. Főleg ebben a helyzetben amikor azt hirdették, hogy lehetőleg egyedül legyél és minél kevesebbet érintkezz másokkal, ebben a helyzetben élesedik ki igazán a kettőnk kapcsolata Sok kirándulás, sok mosolygós pillanat, rengeteg séta, ami jellemzi a napokat Műzlivel Plusz nagyon jó kutyás kis társaság alakult ki itt a parkban, ahol ő is tud a többi kutyával napi szinten találkozni és játszani. Kb. el sem tudnám már képzelni hogy ő nincs velem. Őrület kutyásnak lenni az tuti!"*

Peter Makto: *"Eredeti név: Dreamcat Nelson, itthon Nelson (ejtsd: nelzon) vagy Nelzi. Ő egy brit rövidszőrű fiú macska. Júliusban lesz egy éves, 2020 november 28 óta él velem. Korábban volt egy kutyus is az életemben, ő ment a gazdijával tovább a szakításkor. Nem terveztem, hogy lesz állatom, viszont egyre több helyről tolta be a baráti körből a macskák jelenlétét így egy hirtelen ötletet illetően belevágtam a kalandba. Mire hozzám került már voltak céljaim is vele, gyakorolni a teljes elfogadást, tiszteletet egy olyan pályán, ahol nincs emberi kommunikáció csak a szeretet. Illetve a Covid miatti szociális élet szűkülését illetően is jól jött, mint később ez kiderült. Durván egymásra csavarodtunk és nagyon sok jó pillanatot okozunk egymásnak. Ő megnevettet cserébe én kényeztetem. Mindig kiránt a mélyebb völgyekből. Ennek ellenére két külön bolygó vagyunk. Teljes tisztelettel a másik felé, 50-50 itt minden. Lassított rajtam ez tény. Rengeteget figyelgetem, tanulmányozom. A zenét konkrétan leszarja, jókat alszik mellettem mikor válogatok trackeket, vagy otthoni stúdió meló van. Én sem veszem észre magamon, hogy éppen inspirálna, vagy neki kéne megfelelnem. Egyelőre nem hiszem, hogy valaha lesz Nelson című zene. Igazi társ, nagyon sok rejtett érzést szed ki belőlem az elfojtott helyekről. Meglepő dolgokat tapasztalok magamon, a türelmemet tréningezi jobb irányba. Imádja ha masszírozom és ezt már kölyök kora óta elkezdtem, minden este úgy néz ki, hogy a lámpa oltást követően a mellkasomon van 30-40 percet és teljes masszázst kap. Röhögnél ha látnád, mint egy teljes váll, láb, hát emberi kezelés. Imádja. Követeli. Nem hagy békén érte. Szeretem!"*

Mesterházy: *"Valika egy mopsz típusú szeretetgombóc a Mesterházy családban. Röfög, horkol, hangoskodik állandóan. Öntörvényű, akaratos, és mindig véghezviszi céljait, mint az "apja". Sok minden másban is hasonlítanak: Nagyon nem mindegy, hogy valami mp3-ból szólal meg, vagy "tényleg". Rettenetesen kivan a harsány jazztől, nem bírja az afroamerikaiak által előadott beszédes zenét. Ha meghallja, megvédi a házat a betolakodóktól. Zenei ízlése inkább az ambientek és electronikák felé húz. Bár gondviselője erőlteti otthon, nehezen tűri az analóg szintikből életre kelt négyszögjelet. Így a technoban is rendkívül válogatós. Mehet akármilyen veretés, torzítás, acid mészárlás amíg egy bizonyos értéket nem lép át a rezonancia. TB-303 vagy SH-101 szinti addig teljesen oké amíg nem fordul át madárcsiripelésbe. Bulizási szokásai mostanra kicsit alábbhagytak, de fiatalon végigpörögte Ozorát, Alkotótábort, Sun és Bánkitó fesztivált. Idén a dunakanyari és az észak-balatoni illegálpartikra készül."*

Bernathy Zsiga: *"Bora Staffordshire jellegű barna-fehér eb, különös ismertetőjelek: 4 fehér zokni. 2018 óta van nálunk, a feleségem vaterázta egy családtól 2017 novemberben múlt ki a vén Ali, szintén staff keverék. 2018 tavaszán már kellett az új kutya :))) Eredetileg ő a nagy kutyás, persze már rég én is. Hétköznapokban inkább grafikusként dolgozom. Együtt járunk az irodába, minden nap, a Kiscelli Parkerdőn keresztül. Imádom a természetet, Bora miatt naponta vagyok erdei környezetben. Így nem csak családi kutya, hanem irodai kutya is lett :))) Ha néha, nem tudom bevinni, igencsak érzem a hiányát. Pld nincs kinek ledobálni az ebéd közben keletkező kajamaradékokat és el kell mosni a tányért (ez csak vicc) :))) Nagy a mozgásigénye. Minden nap reggel és este ki kell vinni minium 15 perces sétára, de ha több, neki az csak jobb. És hát ez valójában mindenkinek nagyon fontos, felnőttnek és gyereknek, napi 1 óra a szabad levegőn, pár km séta. Mint kiderült, karantén alatt létfontosságú! tevékenység. De mondom, amúgy is, télen is, esőben is! Szerencsére Óbudán sok szép hely van sétatávra, szóval sosem unalmas. Szerintem mindenki járjon bicajjal és legyen kutyája! Egyszer elhoztam a Több Technot a Parlament-re rendezvényre Haza kellett vinni :)))) Nagyon félt a hangos zenétől :))))"*

Cosmic Xplorer: *"Astrid (Asika) 3 éves múlt januárban. Ha a techno akkor nem egy copfos „toy dog" – hivatalosan yorkshire terrier jut az emberek eszébe. Azért ezt a fajtát választottam mert energikus, okos és mindig jókedvű, csintalan. Fontos szempont volt, hogy lakásban lesz valamint hogy akkor már volt az otthonunkban egy másik yorkie is, Manci a párom kutyája. Sajnos kiderült, hogy Astrid súlyos májbeteg, ennek feltérképezése és a műtétek ebben az amúgy is nehéz időszakban még inkább megnehezítették a hétköznapokat. Szerencsére nagyon kedves, türelmes és kitartó kiskutya könnyedén vette az akadályokat és mára már teljesen meggyógyult. A reggeleink többnyire énekléssel telnek mert Astrid ha akar valamit azt „dalban mondja el" Az instagram fiókomban #cosmicastrid néven időről-időre megjelenik ezzel is támogatva a közös munkát amiből szívesen kiveszi a részét némi banánért vagy kiwiért cserébe ugyanis teljen vegetáriánus. Partner, társ és támasz a mindennapokban."*

DJ-k mesélnek arról, hogy milyen érzés zenélni az Alkotótáborban

Az Alkotótábor kétségtelenül a hazai elektronikus zenei közösség egyik kedvenc rendezvénye. Itt zenélni nem csak dicsőség, hanem egyben felelősség. A legrutinosabb rókák is gyomorgörccsel állnak a pult mögé, itt ugyanis nem csak a közönség részéről fognak értő fülekre találni, hanem a szakma is szép számmal képviselteti magát. A fesztivál leggyakoribb fellépőit kérdeztük arról, hogy milyen érzés az Alkotótábor DJ-pultjában állni. Többen egy kedves történetet is elmeséltek, ami a tábor ideje alatt esett meg velük.

Grema

"'Az első táborom, ami egyben az utolsó gyenesdiási szervezés volt, valamiféle hazaérésként hatott! Az ország különböző részeiről érkező, hasonló kattanással bíró emberek összejönnek egy hétvégére hogy megmutassák egymásnak, hogy ki hol tart az úton, ki mire gerjed, ki hogyan éli meg a minimalizmust, a 4/4 lüktetést!
Az évek alatt ez a baráti táborozás felnőtt, egy profi technikai háttérrel megtámogatott fesztivál lett, a helyszínekről is mindig költözni kényszerült, a bulizó/fellépő generációk is szépen lassan lecserélődtek, de elég régóta járok ide "haza" ahhoz, hogy bátran kijelentsem: az alapok, a szellemiség a sok változás ellenére is maradt ugyanaz!"

Jaffa Surfa

"Mindig élményszámba megy. Nemcsak zeneileg csemege rá készülni magamfajta muzsikusnak, egy csomó műkedvelő arccal szinte csak itt találkozom. 2O11-ben voltam először és az összes közül a mostani helyszín a legpatentebb.
A '16-os szeánszon esett meg, hogy Beta-val épp összefutok éjjel a pajta mellett, mondom, "Béla, Te még itt? mindjárt kezdesz, nem?" erre Ő: "Nem, Én utánad vagyok, most Te vagy!" És valóban, kivételesen elnéztem a lineupot (vagy valami időhurokba keveredtem?)
Végül öt perc múlva már az első lemezt tettem fel és azt hiszem igen jól sült el a szett

Ferenc Vaspoeri

“Az, hogy az eddigi 17-ből 16 alkalommal zenéltem, és ez büszkeséggel tölt el. Plusz, hogy a mostani 18.-ra is, ugyan kevesebb rendelkezésre álló idővel, de ugyanolyan lelkesedéssel írom az új, saját zenéket, mint az első alkalomra. Jelenti továbbá a mindig jó közeget, tartalmas beszélgetéseket a ritkán látott, jó ismerősökkel.
Biztos pontot az évben, amihez az ember hozzáigazítja a nyári programot, most már 17. éve, ami így leírva soknak tűnik, de mégis remélem, hogy lesz még belőle jó pár! Ennyi táborral a hátam mögött biztosan nem fogok tudni egyetlen dolgot kiemelni. A régi, “Nagymezős” alkotókról szinte minden alkalomról tudnék valamit mesélni... pl. amikor egy feldíszített betonkeverő körözött a placcon, amit a mai napig bizonytalan vagyok, hogy megtörtént-e valójában, annyira hihetetlen story Azért, hogy a közelmúltból is kiemeljek valamit, talán a Fiba-Isu-Wuki hármas örömzenélését említeném meg tavalyelőttről. Úgy hallottam idén is terveznek valami hasonlót ”

Tolnai

“Sokat elárul a varázsáról, hogy 2009 óta évről-évre főként az Alkotótábor köré szerveződik a nyaram. Tudat alatt erősen befolyásolja a lemez vásárlásaimat, ezáltal a stílusomat is, hiszen jó dolog elképzelni, hogy fog egy-egy frankó lemez működni a táborban. Én a kezdetektől komolyan veszem az eredeti üzenetet, azaz, hogy Alkotni megyünk oda. Igyekszem is megfelelni ennek az elvnek, ezért még a hosszas készülődés, szelektálás után is remegő kézzel rakom fel az első lemezeket. Értő és nyitott közönség, ragyogó fellépők, atom jó technika és eszméletlen szép környezet. Kell ennél több? Igen, a végtelenül odaadó szervezés! Ez teszi az Alkotótábort Magyarország egyik legjobb underground rendezvényévé.
A 2019-es Alkotótábor előtt egy héttel egy foci meccsen kificamodott a bokám, elszakadt több szalagom is. A párom, ekkor szintén egy baleset eredményeképp törést szenvedett a lábfejében. Minden adott volt tehát, hogy kihagyjuk a tábort, hiszen alig bírtunk járni.
Ez persze elképzelhetetlen volt, mindenféle merevítő segítségével, de ott voltunk végig, a tábor teljes időtartamán.
Elég viccesen néztünk ki, ahogy botorkáltunk a táncolók között, de minden perce megérte!”

Sinko

“Szerencsére azon emberek közé tartozom, akik végigkísérhették ennek a rendezvénynek az eddigi életútját. Ott lehettem a születésénél a Gyenesdiási nagyréten, mikor még csak pár tucat embert érdekelt az Alkotótábor és ott lehetek most is, a jelenlegi helyszínen, ami számomra az eddigiek közül a leginkább közel álló. Bár létszám tekintetében összehasonlíthatatlan a kezdet és a jelen, egy valami nem változott, a „hazaértem” érzés. Ugyanaz a barátságos légkör vesz körül, mint a legelején. A sok ismerős arc, jó zenék, szuper hang, gyönyörű táj, koccintás, pacsi… ha esik, akkor is kérdés nélkül dagasztod a sarat ütemre, mert akkor ott éppen ez a legjobb. Szabadság! Legkedvesebb élmény? Nem tudok csak egyet kiemelni… Minden alkalommal van legalább egy olyan éjszaka, mikor spontán kialakul egy óriási megfejtős beszélgetés barátokkal a szálláson, vagy sátor mellett, vagy a pultnál, esetleg hanyatt fekve az eget bámulva és közben a zenét hallgatva. Többek között ez az a plusz, ami miatt várom az idei Alkotótábort.”

Po:ti

“Az Alkotótábor számomra az állandóságot jeletni. Ez az egyetlen olyan esemény, amin karrierem legeleje óta minden évben lehetőségem van fellépni, ha jól számolom ez lesz a tizenegyedik alkalom. Ezért nem tudok elég hálás lenni, óriási megtiszteltetés. Az egyetlen olyan rendezvény az országban, ahol a közönség soraiban is legalább annyi elismert, zenével valamilyen formában foglalkozó ember van, mint a négy teljes nap alatt a két színpadon. Így a fellépők mindig a legjobbat nyúltják a plusz kellemes teher hatására. Legkedvesebb élményem a 14. Alkotótáboron 2017-ben Szántódpusztán játszott vasárnap reggeli szettem marad minden bizonnyal. A sok év alatt ez hagyta bennem a legmélyebb nyomot, mind a színpadon kapott élmény, mind pedig a rengeteg pozitív visszajelzés miatt, amiket ezután a szett után kaptam még évekkel később is.”

A 2021-es Alkotótábor június 30 – július 4. között kerül megrendezésre a festői Bér – Virágospusztán, ami Nógrád megye egyik legszebb része. Távol a világ zajától, de mégis alig egy órára Budapesttől. Az eseményre még korlátozott számban kaphatóak jegyek és bérletek. A szállásokat pillanatok alatt elkapkodták, de egy 6 fős faház felszabadult és néhány kedvezményes bérletet is fel tudunk ajánlani az olvasóknak . Ha érdekel, írj üzenetet a Primate.hu facebook oldalára!

HÖR:
Bulik híján sem kell lemondanunk a berlini életérzésről

2019. elején nem tűnt fényesnek a jövő. Berlin legismertebb elektronikus és kísérleti zenei rádiója, a Berlin Community Radio bejelentette, hogy felfüggeszti tevékenységét. *"Nehéz szívvel jutottunk erre a döntésre, de zsákutcába kerültünk, miután 2018-ban elvesztettük az összes finanszírozást"* – olvasható a két évvel ezelőtt kiadott közleményben.

Az Anastazja Moser és Sarah Miles által alapított BCR 2013-ban kezdte meg a működését. Több mint 100 műsornak adott helyet, amelyek a művészetet, a kultúrát, az irodalmat, a feminizmust és a legkülönfélébb zenei műfajokat ismertették. Kissé meglepő, hogy ez volt a maga nemében első Berlinben, a londoni NTS, a Los Angeles-i Dublab és a glasgowi Subcity Radio is hasonló koncepcióval bírt.
A BCR megszűnése ellenére a berlini független online rádiók térképére több nagy szereplő is felkerült, ilyen például a Cashmere Radio és a CCTV Radio.
2019. augusztusában aztán egy újabb szereplő is feltűnt a porondon a HÖR Berlin személyében.
Ez egy német szó, magyarul annyit jelent, hogy "hallgasd". A két alapító Ori és Charly elbeszélése szerint a platform ötlete akkor jött, amikor észrevették a piaci rést.
A CCTV-n kívül, amely hetente egyszer sugároz, senki nem nyújtott rendszeresen forgatott elektronikus zenei adásokat Berlinből.
Korai kockázati befektetéssel és széleskörű kapcsolati tőkéjüket kamatoztatva alakították ki az azonnal felismerhető stúdiójukat Kreuzberg negyedben.
Mindent saját maguk készítettek – a tiszta, fehér cserépfalaktól kezdve a DJ pultig.

HÖR egy bérház földszintjén található, egy régóta üresen álló bár tárolójában, amely még mindig lakatlanul áll a szomszédban. A hely kicsi – csak egy DJ-pult és egy iroda -, de működik. A fenti lakások többnyire üresek. A HÖR adása hétfőtől péntekig 16:00 és 22:00 óra között folyik. A zajjal egyelőre nem akadt probléma. Orinak és Charlynak pedig minden idejét elveszi a napi ügymenet. A későbbiekben szeretnének közösséget építeni a platform köré, amely reményeik szerint kiterjed beszélgetésekre, workshopokra, rendezvényekre és együttműködésekre nem csak Berlin határain belül, hanem távolabbi helyekkel is. “Nagyon szeretnénk ezt megvalósítani” – mondja Charly.
És hogy mindez létre is jöjjön Charly és Ori egy önkéntesekből álló csapatot hívott össze segítségül, vagy ahogy ők hívják, „berlini székhelyű kollektívát”, a tagok Európa számos országából, mint például Lettország, Spanyolország, Bulgária, vagy éppen Ukrajna érkeztek. A kollektíva lehetővé tette Charly és Ori számára, hogy az álmaik megvalósításához szükséges következő lépések megtételére fókuszáljanak.

Aki rendszeresen figyelemmel követi őket, azt gondolja, hogy ez kizárólag a techno-ról szól, de ez nem teljesen igaz. A műsorpolitikájuk leegyszerűsítve “nem kereskedelmi zene“, és azt mondják, hogy szeretnének a lehető legváltozatosabb zenéket prezentálni. “De ez nem olyan egyszerű” – mondja Ori. „Az ismerőseink technos körökben mozognak. Nincsenek kapcsolataink a hip-hop szcénában, amelyeket szívesen bemutatnánk, de ez időbe telik. Ezért mondtam a kezdetektől fogva: ez mindenkinek a platformja lesz. Nem csupán techno. ” Paramida, Katzele és Frans Ambient, valamint Nick Höppner (akinek a kisfia is aktív szerepet játszott a szett ideje alatt) előadása jól mutatja, hogy van élet a techno-n túl is.

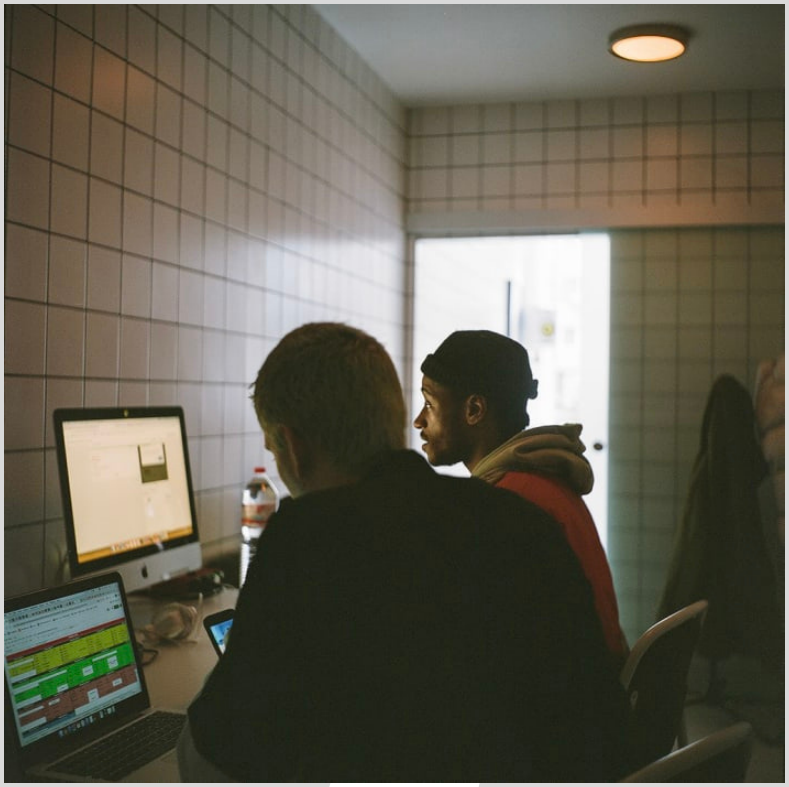

Charly és Ori úgy látják, hogy ezek az erőfeszítések segítik a helyi berlini zenei közösség előmozdítását, és úgy gondolják, hogy a HÖR-hez hasonló ötletek ebben nagy szerepet játszanak. Míg turisták milliói látogatják meg a várost évente, hogy olyan klubokba látogassanak el, mint Berghain vagy éppen a Tresor, rengeteg nagy tehetségű berlini DJ van, akik nem zenélnek a város legnevezetesebb klubjaiban, és a HÖR örömmel kínál nekik helyet, ahol megvillanthatják képességüket.

A koronavírus hatására több szigorú intézkedést is be kellett vezetniük. „Nem engedjük, hogy a művészek barátokkal és vendégekkel érkezzenek, és gondoskodunk arról is, hogy a stúdiónkban egyszerre csak két személy tartózkodjon, egymástól távol, külön helyiségekben. Tisztítjuk és fertőtlenítjük a helyiséget minden stream előtt, között és után.”

UI: Szerettünk volna feltenni nekik mi is néhány kérdést, de sajnos nem reagáltak a megkeresésre.

Forrás: [Electronic Beats]

Carl Cox elmesélte az 5 legkedvesebb fesztiválélményét

Glastonbury (1995)

Azt hiszem ez volt az első alkalom, amikor megjelent az elektronikus zene a Glastonbury-n. Olyan nevekkel zenéltem együtt egy sátorban, mint System 7, Kevin Saunderson, Danny Rampling és Fatboy Slim. Velünk egy időben lépett fel a "The Cure" is és azt gondoltuk, hogy mindenki rájuk lesz kíváncsi. Nem így történt. 25 ezren gyűltünk össze a 8000 férőhelyes sátorban. Annyian voltuk, hogy fel kellett szedni a sátor oldalát. Varázslatos pillanatok voltak, az emberek teljesen megőrültek, amikor a "Borny slippy"-t játszottam. Az elektronikus zene egyre inkább utat tört magának ezekben az időkben, egyre többen fedezték fel maguknak a stílust. Michael Eavis (a Glastonbury alapítója) pedig ügy döntött, hogy folytatni kell ezt az utat. Én pedig még mindig a részese vagyok ennyi év után is.

Ultra Music Festival (2001)

Az Ultra Music Festival sem maradhat ki a felsorolásból. 19 éve vagyok ott és mára egy világszerte ismert márkává fejlődött. Nehéz kiemelni egy adott pillanatot, de talán az volt a legjobb, amikor Josh Wink lejátszotta a 'Higher States of Consciousness' című szerzeményét nem sokkal a megjelenése után. Emlékszem, hogy mindenki megőrült körülöttünk, még a biztonsági személyzet is. Ott az adott helyen és pillanatban valami egészen mágikus kötődés alakult ki mindenki között, csodálatos volt látni. A fesztivál ma már főleg az EDM-ről szól. Ennek ellensúlyozására hoztuk létre a Resistance nevű brandünket, ami a fesztivál underground arcát mutatja. Ez egy fesztivál a fesztiválban, ahol olyan nevek zenélnek többek között, mint Dubfire, Laurent Garnier, Sven Väth, Loco Dice, vagy éppen Seth Troxler.

Awakenings Festival (2012)

Az Awakeings Festival maga az elektronikus zene. És pont. Hét színpadon az elektronikus zenei szcéna aktuális legjobbjai lépnek fel. A legnagyszerűbb pillanat az volt, amikor először léptem fel és lejátszottam “Richie Hawtin – Spastik” című szerzeményét. Ez volt az a szám, amire az emberek elvesztették az eszüket. Tetszik, hogy nincs hangerőlimit és minden sátor külön tánctérrel rendelkezik, nem csak a füvön vagy a kavicsban lehet mozogni, ilyet én még nem láttam azelőtt. Jó dolog, hogy a szervezők törődnek az emberekkel és odafigyelnek arra, hogy ne fáradjanak el a két nap menetelés alatt. Remek fesztivál, a szervezők nagyszerű munkát végeztek.

Kappa Futurfestival (2012)

Az olaszok tudják, hogyan kell bulizni! Nem akarod elhinni, amit ott látsz. Open air helyszín, nincsenek sátrak, semmi beltéri rész. Az elsők között léphettem fel itt. Jó látni, hogy mára milyen nagy szabású eseménnyé nőtte ki magát, ahonnan a világ minden tájáról érkeznek. Emlékszem, amikor első alkalommal játszottam ott, azt próbáltam megfejteni, hogy mi a fene lehet ez a nagyszínpad. Vajon ki építhette és milyen célból? Fenomenális, egészen csodálatos építmény.

Tomorrowland (2018)

A Tomorrowland valószínűleg az egyik legnagyobb fesztivál a világon, és ennek egyik oka az, hogy az általuk készített produkció felülmúlhatatlan. A világ minden részéről el akarnak jutni ide. Számos alkalommal felléptem itt az elmúlt 15 évben és csodálatos színpadokon zenélhettem. Nehéz elmagyarázni. Úgy érzed magad, mint Alice Csodaországban, ahol semmi sem ugyanaz.

Nincs még egy ehhez fogható.
Nehéz kiemelni egy évet.
Két évvel ezelőtt én nyitottam a pénteki programot.
Nagyon sok régi zenét játszottam, amik sokat jelentenek számomra.

Minden héten egy mese 06 – Dj Török históriái

Előző történeteimben már meséltem, hogy a kisgyermek koromban az első általam látott disc jockey, a **67-68**-as táncdalfesztivál lemezeivel egy református plébános volt. Azóta, már többször is tágra kerekedett a szemem, amikor újra és újra rácsodálkoztam arra, hogy mekkora hatással volt a reverenda az elektronikus zenére és annak hangszereire is.
Hallgatom és nézem Mike Oldfield csőharangjait és együtt örvendezünk annak, hogy már cirka 260-280 évvel ezelőtt, egy cseh teológus Václav Prokop Diviš, miután feltalálta a villámhárítót (az amerikai Benjamin Franklin-nel egyszerre és tőle függetlenül tette ezt) az elektronikus zene legkorábbi látnokává is vált.

Egy zseniálisan kidolgozott mechanizmussal és vas zongorahúrok elektromágneses gerjesztésével képes volt más hangszerek hangját utánozni.
1753-as első írásos említéséből kiderül hogy, a Denis D'or nevű hangszere a csemballók, a hárfák és szinte az összes ismert vonós vagy fúvós hangján is képes volt megszólalni.
A morva plébános remekműve volt az első villamos energiát felhasználó hangszer, mellyel a vidám feltaláló még a hangszeren játszót kedve szerint megviccelhette áramütésekkel.
Néhány évvel utána, **1759**-ben Párizsban, Jean-Baptiste Delaborde jezsuita pap megépítette a Clavecine Électrique vagy az 'Elektromos csembalóját mely az egyik legkorábban dokumentált eszköz, amely villamos energiát használt a zenei hangzáshoz.

Hihetetlen, hogy már **1725**-től készültek fényhangszerek is, melyek játék közben vizuális élményt nyújtottak. Megint egy pap, Louis Bertrand Castel jezsuita atya okuláris csembalója volt az első. A szín és zene kreatív szintézisét valósította meg, azzal a szándékkal, hogy megvilágítsa a rejtett harmonikus rendet, ami az univerzumbam létezik.

Úgy vélte a színes zene hasonló a paradicsom elveszett nyelvéhez, ahol minden ember egyforma nyelven beszél és azt állította, hogy képességének kőszöszönhetően még egy süket hallgató is élvezni tudja a zenét.

Itt jelzem, hogy már a 20. Század elején kidolgozta Kodály Zoltán azt a jelrendszert, amivel a siket gyerekek is látni tudják a zenét.

A csembaló feletti keret 60 apró ablakot tartalmazott, mindegyikben különböző színű üvegtáblával és függönnyel melyet a zenével szinkronban felemelve színes vakuként villant a tükrös ablakban mindenkit lenyűgözve az 500 gyertya fénye. Bravó! Igaz egy kicsit meleg és büdös is volt, de ezekkel együtt is mégegyszer bravó!

Aztán jött Branbidge Bishop püspök Color Organ színjátszó berendezése, mellyel a zenével szikronban (vagy akár külön) gyönyörű színes fényeket vetítettek a szivárvány színeiben. B lila-piros, Bb lila, A lila-kék, G # kék, G zöld-kék, F # zöld, F sárga-zöld, E zöld-arany / sárga, D # sárga-narancs, D narancs, C # narancs-piros, C piros

Alexander Wallace Rimington festőművész már 13 000 gyertyafényének megfelelő fehér ívfényt használt színorgonája megvilágításához az 1800-as évek végén. A színspektrumot prizmával biztosította, majd a megálmodott és kikevert színeket billentyűkkel és pedálokkal vezérelt membránok segítségével vetítették ki.

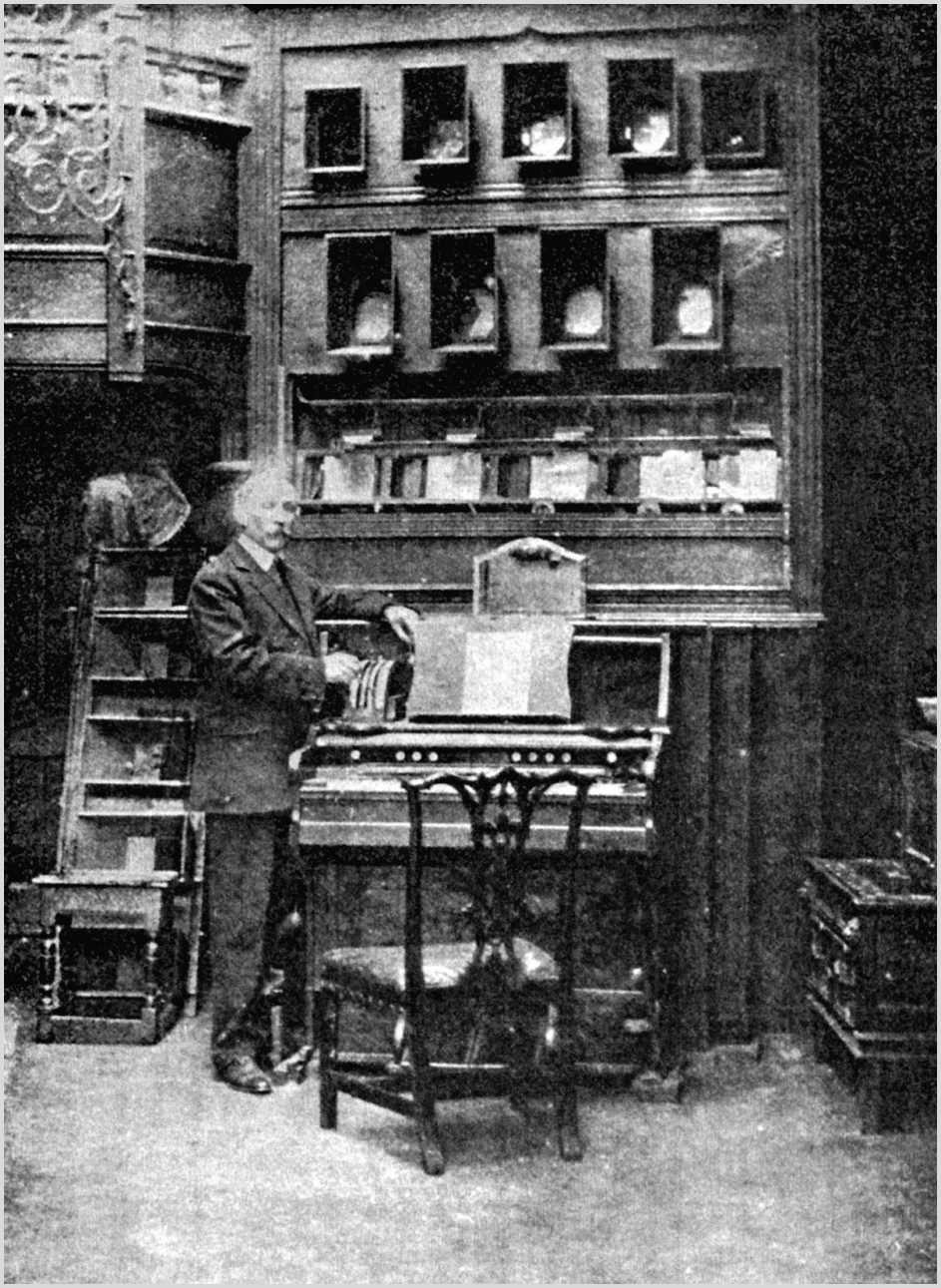

Amit nem tudtunk, az nem fájt a hetvenes években, sőt még jóval később sem. Önfeledten örültem életem első fényorgonájának, amiről, -miután az előzményeket én sem ismertem még akkor, úgy gondoltam, hogy a disco korszakhoz tartozó új ötlet és találmány lehet.
Még a hetvenes évek végén is nagyot lehetett villantani egy profi kapcsolási rajz alapján ekészített fényorgonával, mellyel ugyan nem zenét játszottunk, de a segítségével a slágereket szétszedtük hangszíneire.
A mély hangok frekvenciáira és lábdobokra piros, közép hangokra sárga, a magasokra kék discolux izzókat villogtattunk.

Karillon2.com

Mai napig kedvenceim és azok a kezdeti projektorok, melyek külföldön már a 60–as években, Budapesten egy évtizeddel később és csak néhány discoban megjelenve vetítettek a falakra egy forgó tárcsáról képeket és grafikákat. A legizgalmasabb 3 rétegű, folyékony, színes és egymással nem elegyedő olajakat tartalmazó tárcsák falakra vetített képe volt. Liquid Effect Wheel –nek hívják őket.

Ebben az időkben Fényorgona, forrasztópáka, színes TV, hűtő és fúrógép, autó... és az eszme is jellemzően Szovjetúnióból érkezett. Az elvtársak mondták meg hogy mit szeretnénk és mit szabad.
Oroszul kötelezően tanultunk, de Rasputin nevével például inkább csak a Boney M-nek köszönhetően találkoztunk. Amikor játszottam úgy éreztem hogy egy kicsit a szabadság zászlaját is lengetem közben. Ezzel együtt a története akkoriban még nagyon homályos és elferdített volt.
Grigorij Rasputin egy kiválóan prédikáló szerzetes, szent zarándok (is) volt. Az orosz egyházi vezetők után az utolsó orosz cárt II. Miklóst és a cárnét is elbűvölte, fiukat többször is meggyógyítva bizalmasukká és barátjukká vált.

Volt aki prófétának, volt aki antikrisztusnak tartotta, és voltak olyanok akik úgy gondolták hogy a cári családra gyakorolt nagy hatása és az orosz birodalom érdekében el kell tenni láb alól. Halála rejtélyes, valószínű, hogy a merénylet megtervezésében még a brit titkosszolgálat is segíthetett, mert az első világhábrúban a Cárnak adott tanácsai angol érdekeket is sérthettek. **1916** decemberében néhány konzervatív orosz nemes tőrbe , ill. Jusupov herceg (a cárné unokahugának a férje) otthonába csalta. Ott a házigazda cianidos süteményekkel és cianidos borral etette, itatta. Miután ez állítólag több mint 2 óra alatt sem hatott mellbe lőtte, de még ez sem végzett vele. Csak egy homloklövés ölte meg. Ezután levetkőztették és folyóba dobták. . Január elsején találták meg a folyó jege alatt. Néhány hónappal temetése után márciusban II: Miklós lemondott hatalmáról. Októberben a Svájcban, Nemetországban és Angliában kiképzett Leninék megcsinálták a forradalmat. Elkezdődött a Lenin irányította bolsevik horror. A fogságban tartott cárt, a feleségét, 5 gyermeküket, a család orvosát és a személyzetüket, összesen 11 embert egy pincében kivégezték, leöntötték feldarabolt testüket savval. **1979**.-ben találták meg, de csak **1991**-ben emelték ki a mocsárból a család maradványait. 2000-ben az orosz ortodox egyházban szenté avatták, majd a bíróságon 2008-ban rehabilitálták őket. Az előzőleg az egyik templomba eltemetett Rasputin testét is megsemmísítették a bolsevik katonák, hogy senki se tudjon sírja felett emlékezni a cári időkre. Lánya Maria Rasputin az októberi forradalom után Franciaországba emigrált, majd Amerikában táncosnőként és oroszlánszelídítőként dolgozott. 1977-ben halt meg és követte apját.
Kicsit elnagyolt, de úgy érzem így kerek a Rasputin sztori.
„Oh, those Russians“ – „Ó ezek az oroszok“ – mondta Frank Farrian a Rasputinról szóló Boney M dal utolsó mondatában.

A sok orosz között, egyWladimir Baranoff-Rossiné nevű festőművész történetével is találkoztam. **1916** ban feltalálta, majd **1924**-ben már a moszkvai Bolsoj Színházban mutatta be optofonikus zongorajátékát egy olyan szintetikus hangszeren, amely hangok és színes fények, minták és textúrák létrehozására egyszerre képes. A művész a mikromotorokkal pörgetett, cserélhető üvegkorongokra különböző színeket és alakzatokat festett, így az erős fénysugár – átvilágítva az egymás előtt forgó lencséket – kaleidoszkópszerű képet vetített a falra.

A színes orgonáktól és az egyébb fényjátékos hangszerektől visszatérve az elektronikus hangszerekhez és zenéhez az első szintetizátor megépítésével is az oroszok készültek el. Jevgenyij Murzin volt az, aki már a 40-es évek legelején bemutatta Moszkvában az ANS nevű, fotoelektronikus, a világ első polifónikus szintetizátorát. A bemutatók után hadimérnökként harcolt a II. világháborúban és csak jóval utána**1957-**ben védetette le.
Amerikában Robert Moog 14 évesen a Threremin összeszerelő készleteinek gyártásával kezdte és edzett a későbbi világhírre. Majd a hatvanas évek közepén (64) megépítette modulációs szintetizátorát. A modulokat zsinórokkal kötötték össze, mint egy akkori telefonközpontban. Az RCA nak is volt már **1955** óta szintetizátora, de ez nagyon nagy, és sokkal drágább volt, nameg lyukkártyával programozták.

A Moog-on billentyűzettel lehetett játszani, így a zenészek is jobban szerették. A Moog-okból is hetvenes évekig mindössze 30-készüléket sikerült eladni, igaz ezekett világsztárok vásárolták meg. Keith Emerson a rock showman is közöttük volt.

Sokan saját kezüleg is készítettek és használtak ebben az időben elektronikus hangszereket, ilyen volt a Techno ős zenekara a Kraftwerk is, és ilyen volt az egyik első techno buli velük még **1970**-ben.

Moog szenzációs találmányaiból és újításaiból, amit sokan felhasználtak, nem tudott nagyobb pénzeket csinálni. Kiváló mérnök és szegény üzeletember volt, olyannyira, hogy még a nevét viselő cégét is el kellett adnia ebben az időben.

1970-ben, még mielőtt a Japánok kapcsoltak volna, leegyszerűsítve, jóval kisebb méretben és egyszerűbben kezelhetően, szép fadobozba építve piacra dobta a hordozható Minimoog-ot, ami a világ legismertebb és legkedveltebb szintije lett.

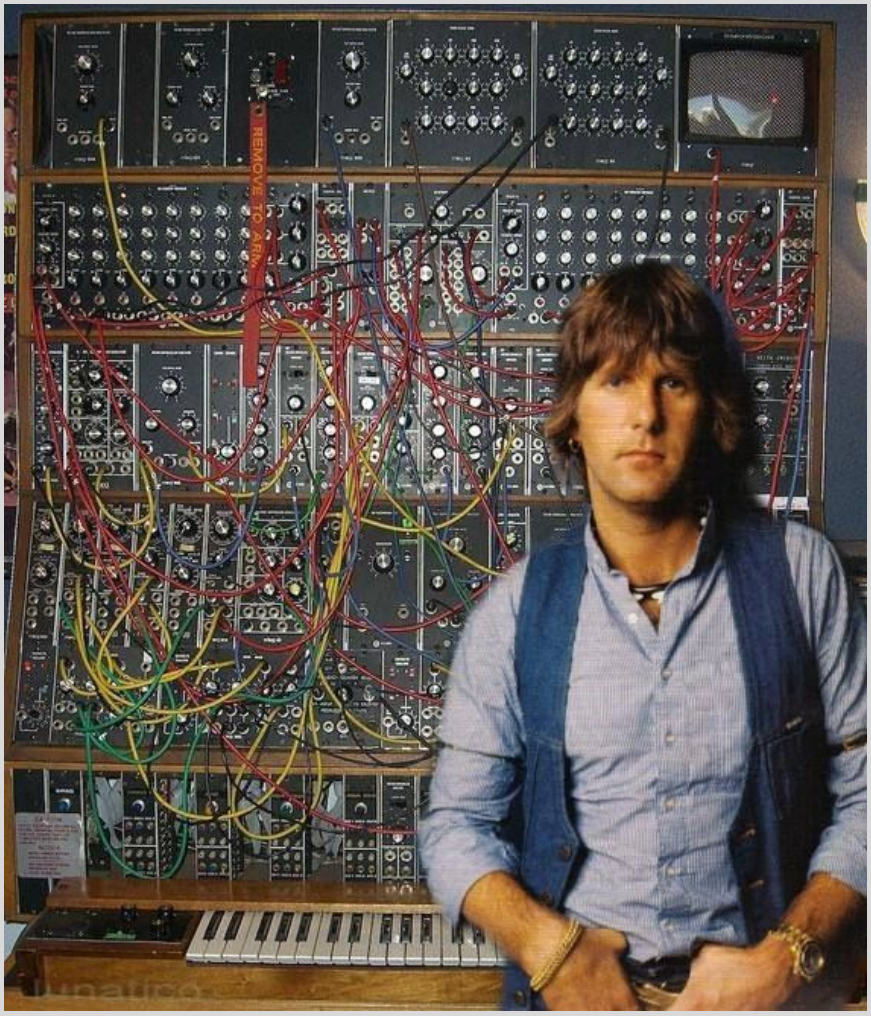

Emlékszem, hogy valamikor a hetvenes évek vége felé, a vendéglátós zenészek háborogtak is miatta, mert hogy egy egész zenekart le tud utánozni vele egy ember, és az ugye nem jó, ha hosszabb távon nincs szükség dobosra, zongoristára vagy basszgitátosra.

Jöttek, láttak és győztek a szintezátor bajnokai. A progresszív és pszichadelikus rock zászlaját tartva a hatvanas évek vége felé aktivizálták magukat Keith Emerson (ELP), Rick Wakeman (Yes), Richard Wright (Pink Floyd) ..

Majd betáncoltak a disco csillagok is Giorgio Moroder, Space, a francia dobos Cerone, az amerikai Patrick Cowley, Bobby Orlando..

Jazzbe hajlott kissé Herbie Hancock, Alan Parsons, a görög Vangelis filmslágerekkel érkezett..

A nyugati zenészek közül elsőként Kínában koncertező Jean Michel Jarre a zene stradiváriusának nevezete Moog-ot.

A 90-es évek közepéig 75 millió lemezt adott el. **1976**-os Oxygene lemeze az elektronikus zenék egyik mérföldköve lett, melyből a megjelenés évében már 8 milliót eladva nagy mértékben hozzájárult a műfaj népszerűsítéséhez. Jellemzően a koncertjei gigantikus, fény, pirotechnikai és lézer show-kat tartalmaznak, és ezeket több alkalommal Budapesten a Népstadionban is megnézhettük.

Moszkvában a Lomonoszov Egyetem előtti téren 3,5 millió ember előtt játszott és ezzel megdöntött minden addigi nézői rekordot.

A némi franciázás után a magyar virtusra tekintve azt látjuk, hogy a magyar zenekarok közül, nagyon sok mindenben az Omega volt az első.

Az **1962**-ben alakult zenekaré volt az első önálló LP, nekik volt először önálló TV show-juk, ők adták el a legtöbb lemezt.

A magyar zenekarok közül ők használtak először füstöt a koncertjeiken.

Valamikor, 84 elején mi is füstöltünk a Margithíd Video discoban, így startolt az országban elsőként egy nagyon látványos alterego show program. Szignállal és a padlón maradó hidegfüstel indult minden alkalommal. A füst úgy készült, hogy a konyhán vizet forraltak, majd a tánctér /színpad szélén elhelyezett, 2db álló hamutartóba töltötték a forró vizet. A tetejére került 2 tányérban a felaprított szárazjég (megfagyasztott CO2) A show kezdetekor a sötétben a forróvízbe borítva a szárazjeget már gomolygott is a füst lent maradva a világító táncparketten. Ez így elég macerás volt, de így csináltuk egészen addig, amíg az Omega technikusának, Nemes Lacinak az öccse hozott egy maszekba készített, de nagyon hatásos és erős, glicerinnel működő füstgépet.Egy autós tűzoltó készülék tartályába betöltöttük a füst folyadékot, és maga tartály úgy volt átalakítva, hogy mint egy szódásszifonba belehesen csavarni egy CO2 patront, melynek a nyomása egy ravasz meghúzása során átnyomja a füstfolyadékot a hozzáépített és kb 10 percen át felhevített kazánon keresztül, ahonnan ha jól csináltuk füstként távozott. Ha nem volt a kazán elég meleg, akkor a füst mellett jöttek – mint megannyi apró tűszúrás – a kis forró olajcseppek is. Azt hogy esetleg még melegíteni kellett volna, leginkább a közönség vakarózásából azonnal látni lehetett. Arra is figyelni kellett, hogy a ravasz elengedése után még jónéhány másodpercig ömlött belőle a füst és ekkor néhány percig semmit sem lehetett látni.

A fiatalságának jónéhány estéjét, éjszakáját a Margithídban szórakozta át Zámbó Árpi is. Egészen addig míg bátyja, Jimmy (a király) a Casanova bárban nem kezdett el rendszeresen fellépni. Innentől kezdve Árpi is ott dolgozott pincérként. Akart ő is egy füstgépet, először kipróbálni szerette volna, majd megvenni. Mikor szabadnapomon bevittem a Casanova Bárba, épp ment a szokásos show, felváltva énekelt Turi Lui és Jimmy. Kellőképpen felfűtöttük a kazánt és a szerkezetet Árpi kezébe adtam. Mindent elmondtam neki, hogyan füstöljön és mennyi ideig húzza csak a ravaszt. A ravasszal hibázott, a kelleténél néhány másodpercel tovább húzta. Nem sikerült eladni nekik a gépet, mert percekig nem látott senki, és mire kicsit eloszlott a füst már egész jól látszottak a szirénázva érkező tűzoltók.

Az Omega használt koncertjein itthon elsőként analóg majd digitális audió és fénykeverőpultot, Altman lámpákat is. Eredetileg repülőgépek le és felszállásához használták a 48 Voltos szpot szerű fényt adó lámpákat. Ezekből alakult ki a 240 Voltos, színfólia tartóval szerelt színpadi lámpák. Ezekből a 300W, 500 W és 1000W teljesítményű lámpákból ma már szinte alig van, ezeket az égőket LED technika váltotta fel. Akinek akad még a raktárában, azt tudja hogy téli koncerteken vagy hideg napokon aranyat érnek, mert mint fűtőtest is működnek, fényt és meleget is adva a színpadra. A légvédelmi reflektorból fejgép készült. Majd 1982-es Budapest Sportcsarnok beli 5 tetházas Omega koncerttel startolt a pirotechnikai show is a fimgyár pirotechnikai csapatával, akik akkoriban az augusztus 20-i tüzijátékot is csinálták.

A lézert is ők alkalmazták elsőként a magyar előadók közül show elemként. Először orosz lézerrel próbálkoztak majd végül a németeknél egy Münchenben vásárolt készülékkel lecserélték. Egyébként most májusban van 60 éve, hogy megszületett a lézer Amerikában. Az oroszok is ott voltak már a legelején, sőt 2 orosz is Nobel díjjat kapott 64-ben a lézerrel kapcsolatos kutatásokért. A magyar lézeresek is, nagy büszkeségemre mindenképpen a világ élvonalához tartoznak.

45 éve egy Ukrán lézerrel kezdte Groholy Tibor, és 37 évvel ezelőtt a csepeli diácentrumban fénytechnikusként Wenszky Sanyi barátom. A Prolaser KFT színeiben világviszonylatban is a legnagyobb és legjobb Laser show-kat valósítják meg. Az Omega, Ákos, Havasi, Balaton Sound vagy akár a Sziget nagyszínpados koncertjein is tőlük láthatjuk a gigantikus és csodálatos laser show-kat.

1984 elején szájtátva néztük a Zuglói discóban, az ott diszkózó kiváló tanítványommal, Jutasi Tomival, hogyan égeti szét másodpercek alatt a fát a tükörpad elé érkező sugába tartva a lézer sugár. Sanyi akkori lézerét a Szovjetúnióból exportálta, egy nagyon nehéz és nagydarab, vízhűtéses, 5w-os, zöld fényű készülék volt. Eredetileg haditechnikai célra gyártották ehez csatlakoztatott egy sok kis apró, álló, mozgó, forgó kis tükörből álló, szintén nagyméretű tükörpadot, mely aztán dobálta a fényt a terembe és a falakon elhelyezett tükrökre is. Az egyik kedvenc helyünk a Randevú is néhány éven át Laser Discoként is működött. Ez akkoriban volt, amikor még a belépő 25 Ft-ba került, szerintem még a 80-as évek legelején lehetett.

A barátaim és minden kedves és érdeklődő Primate.hu olvasó kedvéért feltöltöttem egy olyan, eddig még soha nem látott, exclusive videót egy olyan lézeres show-ról, melynek születésénél Wenszky Sanyival és Erdélyi Zolival én is ott bábáskodtam majd 20 évvel ezelőtt. A bábák között szerencsénkre nem veszett el Olivér, és alkalom adtán, mind a mai napig nagy sikert arat ezzel a kiváló produkcióval.

Mielőtt még jönne a „Hogyan lehetsz sztár Dj“ oldies oktató videó kazettámról a Cd játszókat bemutató 3. része, visszakanyarodunk egy kicsit az Omegához, hiszen a magyar előadók közül ők jelentettek meg elsőként CD lemezt. Talán nem mindenki tudja, hogy ma már szinte mindenkinek van otthon valamilben lézere és hogy a CD-re rögzített digitális jeleket is egy infravörös, hélium-neon lézer tapogatja le. A CD lemez hosszát anno úgy határozták meg, hogy ráférjen Beethoven 9. Szimfóniája is és így lett 74 perc hosszúságú a rá rögzíthető anyag.

A 180 perces oktató videókazettámról bedigitalizált linken az 1994-ben megjelent Pioneer történelmi Cdj 500-as lejátszójának ismertetésével ér véget az e hétre tervezett tanmese. Itt jön az első olyan CD lejátszó, mely képes volt fájdalommentesen átvezetni a DJ-ket a vinyl világából a kis fényes korongokhoz.